

GRANHOGE HÖG

Eldsflammorna växer mot kvällshimlen. Den döde ligger på bålet i sin bästa dräkt. Familjen har sett till att han fått med sig allt han behöver på resan till dödsriket. Detta var en man med stor makt och stort inflytande. Många har mött upp för att ta ett sista farväl. Flammorna, vinden och vattnet skall nu föra hans själ till dödsriket. - Vi skall bygga en mäktig hög över hans aska. Denna skall minna dem som lever idag, och framtidens släkten, om honom och hans ätt, sade hans kvinna. Och så blev det.

Andra häften i samma serie:

Smörkullen

Dynge ruin

Hällristningarna vid Kålsby

Tegel bruket vid Gullmarsberg

Börsås fornborg

Herrestads gravfält

Havstensklippan

Bokenäsets Framtid

Per-Allan Olsson 2003

Skredsviks, Herrestads
och Högås hembygdsföre-

Sevärdheter i Skredsvik, Herrestad och Högås

Om du vid Rotviksbro kör mot Fiskebäckskil kommer du efter någon kilometer till en avtagsväg mot Gullmarsberg. Redan när du svänger av väg 161 ser du en stor kulle framför dig. Detta är Granhoge hög. Enligt sägnen ligger en hövding, Kung Grane, begravd här. Ortsnamnsforskarna tror dock mer på en koppling till trädet gran.

Högen har en diameter av 28-30 meter, och är 3,3 meter hög. För oss ter den sig dock mycket större, beroende på att den ligger på toppen av en naturlig, rund grus- eller sandkulle som har en diameter av ca 100 meter och en höjd av ca 12 meter.

Det är ovanligt med gravhögar som har en diameter av över 30 meter, inte bara i Bohuslän utan i hela Norden. Den enda större gravhög som existerar i Bohuslän är den kända Grönehög i Skee i norra Bohuslän.

1887 sägs det att högen har en platå på toppen. Dessa sorts högar har på andra platser ofta använts som tingsplats och för kungakröning, men om så har varit fallet även här vet man inte. Det sades också av en av de strax intill boende att skakningarna i marken från alla fordon som passerade i modern tid gav högen det utseende den har idag, med en djup håla på toppen.

Hur är det egentligen med folktraditionen att kung Grane skulle vara begravd här? En kung är det sannolikt, ingen annan fick en sådan omfattning gravvård. Och så namnet Grane: tänk om det är kung Hrani som åsyftas? Namnen liknar förvisso varandra. Det var han som en gång

gav sitt namn åt hela Ranrike, dvs området från Svinesund till Göta älv. Det kan förstås också vara så att sagans Hrani fått låna namn till gravhögen. Men riktigt säker kan man inte vara...

Högen antas vara från folkvandringstid, dvs omkring 500 e Kr.

Föreställ dig att du står vid högen när den precis är klar. Mycket skiljer sig från det vi är vana att se omkring oss idag. Havsnivån var till exempel 10 meter högre, och det är mycket möjligt att man från högen hade utsikt över en havsvik.

*Han ville att ni skulle bygga
på platsen för likbränningen
en stor hög,
mäktig och vacker,
eftersom han var
bland krigare
den mest framgångsrike,
berömd i vida världen.
Geaterna byggde en hög då,
på tio dagar, hög och bred
på kullen, ett landmärke
för krigaren
vida sett av sjömän.
(Ur Beowulf-kvädet)*